

Jaarverslag

2011

Vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering op woensdag 18 april 2012

Colofon

Landelijke Vereniging Mentorschap Netwerk Nederland
m.m.v. stichting Mentorschap Netwerk Nederland
Maliebaan 71 G
3581 CG Utrecht
Postbus 13180
3507 LD Utrecht
Tel. 030 – 2307190
e-mail info@mentorschap.nl
website www.mentorschap.nl
Kvk nr. 51690357 (landelijke Vereniging; statutair gevestigd te Utrecht)
24408892 (Stichting; statutair gevestigd te Rotterdam)

Voorwoord

Eind 2010 werd, na de nodige voorbereidingen, vanuit de kring van regionale Stichtingen Mentorschap besloten tot oprichting per 1 januari 2011 van de Landelijke Vereniging Mentorschap Netwerk Nederland (MNN).

Dit gebeurde om een structuur te hebben waarbij duidelijk zichtbaar gemaakt kan worden dat de Regionale Stichtingen Mentorschap staan voor kwaliteit. Afsproken werd voortzetting te geven aan het delen van kennis en kunde, kwaliteitsnormen te verbinden aan het lidmaatschap en deze normen te (laten) toetsen.

Hier is volgens plan volop aan gewerkt.

Wat die werkzaamheden waren, op dit punt en verder, en wat er is bereikt, leest u in dit verslag.

Het was een veelbewogen jaar. Om meerdere redenen. Zo vroeg de subsidieafbouw veel van alle regionale stichtingen en MNN om een strategie te ontwikkelen om tot duurzame exploitatie te komen onder het naderende gewijzigde wettelijke regime voor curatele, bewindvoering en mentorschap.

In de persoonlijke sfeer was het onverwacht overlijden van ons bestuurslid Liesbeth Reitsma, op 13 mei 2011, een hard gelag voor ons allen. Wij missen in haar een belangstellende, warme persoon, maar ook een ambassadeur als geen ander voor het mentorschap voor (soms)wilsonbekwame cliënten in de zorg. Zij is en blijft een bron van inspiratie voor ons werk.

De wetsevaluatie "Wilsonbekwaamheid en vertegenwoordiging" die plaatsvond i.o.v. ZonMw en in november werd gepresenteerd, liet zien dat er een grote behoefte is aan voorlichting en steun voor vertegenwoordigers en mentoren, en aan de nodige infrastructuur om mentoren te vinden. Dit was en is een belangrijke steun in de rug voor MNN om te werken aan continuïteit.

Alle inzet en resultaten waren niet mogelijk geweest zonder de goede samenwerking met de besturen en coördinatoren van de regionale Stichtingen Mentorschap en diverse andere organisaties van en voor cliënten - regionaal betrokken en landelijk- en ook diverse landelijke subsidiegevers. Die willen wij vanaf deze plaats zeer hartelijk danken. Met name willen we noemen het Ministerie van VWS, het Innovatiefonds Zorgverzekeraars, het VSB-fonds en het Fonds Sluyterman van Loo.

Dank gaat ook uit naar al diegenen die zich (blijvend) bereid toonden om vrijwillig de taak van mentor op zich te nemen. Zij ervaren wat de zeer grote meerwaarde van hun inzet is, voor al die mensen die niet in staat zijn om de kwaliteit te beoordelen van de zorg die ze krijgen, en die niet goed kunnen aangeven of het zorgaanbod hun instemming heeft. Het helpen waarnemen van hun belangen is waar het bij het mentorschap om gaat. Dat is een groot goed.

Wanneer u meer wilt weten over ons werk of wilt samenwerken, wellicht mentor wilt worden en/of ons anderszins wilt steunen dan staan we daar graag voor open!

Kees Theeuwes, voorzitter

Nico Heinsbroek, directeur

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Inleiding	3
2. Activiteiten en resultaten in 2011	5
3. Organisatie in 2011.....	13
4. Speerpunten 2012 en verder.....	15
Bijlage 1: Statutair doel en middelen Landelijke Vereniging MNN	17
Bijlage 2: Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke Klachtencommissie	18
Bijlage 3: Regionale Stichtingen Mentorschap en contactpersonen	20

1. Inleiding

Wat is mentorschap en wat is en doet Mentorschap Netwerk Nederland (MNN)?

Mentorschap is een voorziening ten behoeve van meerderjarigen die als gevolg van hun geestelijke of lichamelijke toestand tijdelijk of duurzaam niet in staat zijn of worden bemoeilijkt belangen van niet-vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen. Deze meerderjarige krijgt door de kantonrechter een mentor toegewezen om hem of haar met raad bij te staan en op de nodige momenten te vertegenwoordigen.

In de meeste gevallen zal de familie of een bekende van de cliënt dit mentorschap op zich kunnen nemen. Soms is er echter geen familie of bekende aanwezig; dan moet er iemand anders worden gezocht -bij voorkeur een vrijwilliger- om als mentor te kunnen worden benoemd.

Daarvoor zijn er regionale Stichtingen Mentorschap (RSM) die vrijwilligers werven, scholen, bemiddelen en begeleiden om mentor te worden voor wie niet voor zichzelf kan opkomen en geen familie heeft die dit kan doen.

Mentorschap Netwerk Nederland (MNN) stimuleert en ondersteunt deze regionale stichtingen. MNN is opgericht als stichting op 26 januari 2007. Doel was bevorderen dat in de periode 2007-2010 overal in Nederland initiatieven genomen zouden worden voor het opzetten van pools van vrijwilligers die geschikt en bereid zijn om desgevraagd mentor te worden. Eind 2010 was een bijna geheel volledig landelijk dekkend netwerk van regionale stichtingen gerealiseerd.

Eind 2010 werd besloten tot oprichting van de Landelijke Vereniging, om de nodige gewenste functies van de stichting voort te zetten. De statutaire doelen en middelen sluiten aan op die van de stichting.

Ze zijn opgenomen in bijlage 1.

De missie van de landelijke vereniging MNN luidt, in verlengde van de missie van de stichting MNN:

"Elke burger in Nederland wordt, wanneer zij/hij de regie over haar/zijn leven verliest, op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding in voldoende mate vertegenwoordigd, zodat de mogelijkheid om te (blijven) leven in de stijl waarin zij/hij dit gewend is en wenst, zo optimaal als mogelijk wordt gewaarborgd."

De functies van de landelijke vereniging zijn:

- * kennis delen en bevorderen en borgen van kwaliteit;
- * voorlichting en pr;
- * faciliteren organisatie en financiën regionale Stichtingen Mentorschap, met oog op landelijke dekking;
- * landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging.

De subsidieafbouw van VWS die in 2010 duidelijk werd en vanaf 2011 van kracht werd, voor de regio's en landelijk, betekende dat zeer veel aandacht werd vereist voor de financieringsvoorwaarden voor het werk van de regionale stichtingen mentorschap en MNN.

Beleidskader van activiteiten in 2011 en beschikbare middelen

Speerpunten waar de activiteiten in 2011 zich in het bijzonder op richtten waren de navolgende punten:

- het vervolmaken van het kwaliteitssysteem;
- het stimuleren en steunen van de caseloadontwikkeling, wat voor de continuïteit van ons werk van belang is;
- het verder creëren van goede financieringsvoorwaarden voor ons werk.

De middelen die voor 2011 ter beschikking stonden betroffen bescheiden contributiebijdragen van de leden (de regionale stichtingen mentorschap), beperkte (afbouw) projectsubsidie van VWS, ter voortzetting van de ontwikkeling en invoering van het kwaliteitssysteem waaraan in voorgaande jaren werd gewerkt (onze primaire basisactiviteit) en enkele projectsubsidies van particuliere fondsen voor specifieke aanvullende ontwikkelingsprojecten.

Opbouw van het jaarverslag

In het volgende hoofdstuk wordt verslag gedaan van de gerealiseerde activiteiten in 2011. Per functie van de Landelijke Vereniging wordt kort beschreven welke (project)activiteiten werden ontplooid en met welk resultaat. Daarbij wordt steeds eerst kort aangegeven wat de planning was.

Hoofdstuk 3 gaat in op de samenstelling en werkzaamheden van het bestuur en de verdere bestuurlijke- en bureauorganisatie.

In hoofdstuk 4 richt de blik zich kort op de toekomst.

Financieel verslag

Voor wat betreft de financiën in 2011 wordt verwezen naar de jaarrekeningen van de Landelijke Vereniging MNN en de stichting MNN, waar een deel van het werk nog onder viel. Er is ook een geconsolideerde jaarrekening opgesteld.

2. Activiteiten en resultaten in 2011

2.1. Kennis delen en bevorderen en borgen van kwaliteit

"Goed mentorschap" verder geborgd

MNN heeft in voorgaande jaren het document "Goed mentorschap" ontwikkeld met doelen, uitgangspunten, procesbeschrijvingen en een gedragscode. Met een en ander is belegd wat goed mentorschap inhoudt en hoe kan worden geselecteerd, gekoppeld en begeleid om voor goede uitvoering te zorgen.

MNN en de regionale stichtingen willen laten zien dat ze staan voor deze kwaliteit. Daarom wordt naast het delen van kennis en verdere kwaliteitsontwikkeling ook aan een borgingssystematiek gewerkt.

Gepland was om in 2011 te komen tot vaststelling van toetsingsnormen, aansluitend op het document "Goed mentorschap" en tot bepaling van een wijze van toetsing –en uitvoering van toetsingen. Daarbij werd gepland om de gewenste voortzetting te geven aan het coördinatorenoverleg, aan onderhoud van het model documentenboek (m.m.v. werkgroep kwaliteit) en aan de nodige ondersteuning van de landelijke klachtencommissie die eind 2010 werd gevormd.

Ontwikkeling kwaliteitsborging

Mede met advies van het Keurmerkinstituut werd het toetsingskader "Geef 8 op kwaliteit" gevormd.

In een bijeenkomst met o.a. vertegenwoordigers van de Commissie Bewind en Familie van LOVCK, het Ministerie van Veiligheid en Justitie en Zorgverzekeraars Nederland werd dit in conceptfase besproken (zie ook paragraaf 4).

Ter borging werd voorgesteld te werken met bestuursverklaringen en steekproefsgewijze externe toetsing, op aanwijzing van een te vormen onafhankelijke Commissie van Toezicht op Kwaliteit (CTK). In oktober werd een en ander in de ALV bekrachtigd en werd de commissie geïnstalleerd (Voor de samenstelling zie bijlage 2).

In december vonden de eerste toetsingen plaats, op basis waarvan verdere afspraken konden worden gemaakt met de CTK en het Keurmerkinstituut (dat de audits uitvoert) over het bieden van verdere toetsingsmogelijkheid aan alle stichtingen.

In overleg met LOVCK bleek dat LOVCK het een voorwaarde vond voor de honorering van het voldoen aan de kwaliteitsnormen, dat elke regionale stichting regelmatig extern getoetst wordt. Met de CTK wordt dit nu uitgewerkt. Daarbij wordt geanticipeerd op de Wet wijziging curatele, bewindvoering en mentorschap, die eind 2011 bij de Tweede Kamer werd ingediend, en op de in dit kader te verwachten kwaliteitseisen.

Coördinatorenoverleg en model documentenboek

Dit is een belangrijk overleg waarin de coördinatoren van alle stichtingen kennis en kunde en ervaringen uitwisselen. Er vonden vier bijeenkomsten plaats. Naast aandacht voor kwaliteit, registratie en pr was er ook behoefte aan uitwisseling van ervaringen met de nieuwe bekostigingswijze, en welke uitleg dit vereist naar aanvragers en mentoren.

Met medewerking van veel coördinatoren en de werkgroep kwaliteit kwam eind september een vernieuwde versie gereed van het modeldocumentenboek voor coördinatoren, aansluitend op het toetsingskader.

In het coördinatorenoverleg van juni was mw. mr. Meinema van het Ministerie van Veiligheid en Justitie te gast om te spreken over de voorbereiding van het wetsvoorstel en over de gewenste kwaliteitseisen.

De bijeenkomst van november kreeg inhoud in de vorm van een trainingsdag voor coördinatoren voor het selecteren van geschikte kandidaten voor het mentorschap (zie project "Samen goed beslissen").

Ondersteuning landelijke klachtencommissie

De commissie kwam vroeg in het voorjaar bijeen om afspraken te maken over haar werkwijze. De regeling werd op een aantal punten bijgesteld en met een informatieblad aan alle regionale stichtingen gepresenteerd en op de website geplaatst. De regeling werd formeel in de ALV van oktober vastgesteld. Er werden in 2011 geen klachten aan de landelijke klachtencommissie voorgelegd.

Mentorschap op Maat voor cliënten in de GGZ

Het project "Mentorschap op Maat voor de GGZ" beoogt een flinke impuls te geven aan het introduceren en ontwikkelen van mentorschap voor cliënten die langdurig zorg krijgen binnen de GGZ. Doel is kwaliteit van leven te verbeteren van mensen die langdurig GGZ-zorg krijgen, in het bijzonder cliënten in GGZ-verblijfsvoorzieningen. Het project krijgt vorm via pilots en een landelijke nieuwsbrief en werkconferenties. Het loopt van 2010 t/m 2012. Uitvoering is mogelijk dankzij subsidie van Innovatiefonds Zorgverzekeraars.

*Voor 2011 was o.a. gepland om in drie pilots te komen tot 15 koppels. En er was een landelijke werkconferentie gepland.*¹

De pilots, waarmee tweede helft 2010 werd gestart, waren samenwerkingsprojecten van drie regionale stichtingen Mentorschap en GGZ-instellingen in de betreffende regio's. Het betreft Mentorschap Noordwest Holland, Mentorschap Friesland en Mentorschap Haag Rijn. GGZ-instellingen zijn (o.a.) GGZ Dijk en Duin en GGZ Noord-Holland Noord; GGZ Friesland, Parnassia en Rivierduinen. Het was geen gemakkelijke start.

Eind 2010 kwam er, n.a.v. de subsidieafbouw van VWS, een nieuwe aanbeveling van de LOVCK, dat redelijk is dat cliënten niet alleen de onkosten van de vrijwilliger betalen, maar ook een bijdrage hebben in de coördinatiekosten van de Stichting Mentorschap. Dit werd door een enkele GGZ-instelling zeer gereserveerd ontvangen, waarop besloten moest worden de pilot Haag Rijn te beëindigen.

Ook in de andere pilots ging het maken van koppels moeizamer dan was voorzien: het kostte veel tijd om bekendheid te verkrijgen en het was ook niet eenvoudig om mentoren te vinden. Met coördinatoren elders uit den lande en met meerdere deskundigen in de GGZ-sector werd over nut en noodzaak en mogelijkheden voor verdere invoering gesproken. Op 24 november 2011 werd tijdens een landelijke werkconferentie de "tussenstand" gepresenteerd en besproken. Dit werd een geslaagde bijeenkomst.

"Samen goed beslissen"

Dit is een project voor het ontwikkelen van een landelijk model scholingsprogramma voor vrijwilligersmentoren en voor het verkennen van wensen en mogelijkheden om dit aanbod ook voor andere (familie)mentoren toegankelijk te maken.

*Uitvoering vindt plaats in 2011 en 2012 en is mogelijk met subsidie van het VSB fonds. Voor 2011 was m.n. de ontwikkeling van scholingsnormen en toetsingsinstrumenten gepland, en ook het bepalen van de opzet van het model scholingsprogramma.*²

¹ Inmiddels is besloten de oorspronkelijke groeiambitie voor 2012 bij te stellen en alleen nog t.b.v. verdere evaluatie de gevormde koppels te begeleiden. Er is een apart projectvoortgangsrapportage in de maak, welke kan worden opgevraagd bij het bureau

² Er is een apart projectvoortgangsrapportage in de maak, welke kan worden opgevraagd bij het bureau

Tot eind mei is door de zgn. kwartiermaker gewerkt aan uitwerking van het plan, de gewenste opzet van het scholingsprogramma en de verdere projectactiviteiten daartoe. In deze fase is geïnventariseerd hoe de scholing vanuit verschillende regionale stichtingen tot dan toe vorm en inhoud kreeg en welke ontwikkelwensen er precies zijn. Besloten werd binnen het model scholingsprogramma, aansluitend op de uitgangspunten scholing, die eerder bestuurlijk werden bepaald, de volgende onderdelen te onderscheiden:

- introductie cursus van (minimaal) twee dagdelen
- regelmatige themabijeenkomsten (minimaal twee per jaar)
- mogelijkheden voor regelmatige deelname aan intervisiebijeenkomsten

Aansluitend hierop zijn de volgende ontwikkelactiviteiten verricht

- er werd een kennistest ontwikkeld,
- gestart werd met testen hiervan; e.e.a. aansluitend op de normen, zoals werden bepaald voor wat betreft kennis waar men over moet beschikken (besloten werd de info in de reader van Mentorschap Midden Nederland als uitgangspunt te nemen)
- er vond een praktisch onderzoek plaats naar gewenste competenties, aan de hand waarvan een competentievragenlijst werd ontwikkeld als handvat voor coördinatoren om geschiktheid te beoordelen (bij het voeren van selectiegesprekken en in/na de intro cursus en verder)
- er vond een trainingsdag plaats voor coördinatoren
- er werd een concepthandreiking gemaakt met overzicht van werkvormen voor de introductie cursus
- er werden eerste planaanzetten gemaakt en uitgevoerd om meer systematisch inzicht te krijgen in wensen/mogelijkheden voor bijeenkomsten voor familiementoren.

Dag van de Mentor

MNN beoogt jaarlijks een landelijke Dag van de Mentor te organiseren. Doel is het bieden van gelegenheid voor ontmoeting en uitwisseling van ervaringen en zo kennis te delen en te ontwikkelen.

De Dag van de Mentor 2011 vond plaats op zaterdag 8 oktober in Conferentiecentrum Antropia in Driebergen. De dag werd georganiseerd door een werkgroep van coördinatoren en een enkele mentor die als vrijwilliger meewerkte. Er werd een financiële bijdrage verkregen van Fonds Sluyterman van Loo.

De dag werd geopend door staatssecretaris Teeven.

Er waren plenaire inleidingen van mw. dr. Dorothea Touwen en dhr. dr. Henk Meeuws. 's Middags waren er parallele sessies met verschillende thema's.

Er waren bij elkaar ruim 180 deelnemers, van wie 150 mentoren.

Het werd een zeer geslaagde dag.³

³ Van deze dag is een apart evaluatieverslag

Verdere ontwikkeling en Implementatie ICT-programma "Iedereen telt"

"Iedereen telt" is een programma waarmee coördinatoren hun cliënt- en mentordossiers kunnen bijhouden en het programma is ook bedoeld om managementinfo te leveren. MNN beoogt te voorzien in het onderhoud van dit programma en in gewenste gebruikersondersteuning.

Een eerste versie van het programma werd in 2010 opgeleverd en in enkele regio's werd hier toen mee gestart. Daarbij werden meerdere wensen voor verbeteringen en verdere ontwikkeling gesignaleerd. Ook was er behoefte aan steun om met het programma te leren werken.

Er werd subsidie gevraagd en verkregen van VWS om e.e.a. in 2011 verder op te pakken.

Het programma werd in april in de ALV aan de regiobesturen gepresenteerd.

Er kwam een update en aan alle regio's werd instructie geboden.

Eind 2011 bleek 75% van de coördinatoren met het programma te zijn gestart.

Daarbij werden nog wel de nodige punten gesignaleerd om in 2012 en verder nader aandacht aan te geven.

2.2. Landelijke voorlichting en pr

Website, presentaties in bladen en op beurzen en verspreiding infomateriaal

De website www.mentorschap.nl van MNN geeft info over mentorschap en het werk van de regionale stichtingen mentorschap. De site is vooral bedoeld voor wie mogelijk als vrijwilliger mentor wil worden.

Voorts heeft MNN een aantal folders ontwikkeld voor distributie.

Voor 2011 werd verder beoogd om net als afgelopen jaren, met een stand het mentorschap te presenteren op enkele relevante vakbeurzen.

De website werd bijgehouden, er werd enkele keren over mentorschap gepubliceerd in landelijke bladen, o.a. LOC zeggenschap in zorg en de Ziekenhuiskrant.

Er werd met een stand deelgenomen aan de Geriatriedagen in Den Bosch en het Verenso congres in Apeldoorn. De reacties zijn positief. Het mentorschap blijkt nog bij velen onbekend, maar veel bezoekers geven aan, als ze er mee kennismaken, dat de problematiek wel herkenbaar is en dat ze graag contactgegevens willen meenemen voor gebruik in de toekomst.

Verspreiding van de informatiefolders en brochures vond verder vooral plaats via de coördinatoren. Van de brochure voor patiënten met dementie (en hun familieleden), gezamenlijk uitgegeven met Alzheimer Nederland, verscheen een herdruk.

Het aantal telefonische vragen en e-mails die bij het landelijke bureau kwamen, was net als in 2010 ongeveer 10/week. Reacties worden zo veel mogelijk doorgeleid naar de regiocoördinatoren. Soms, zo nodig, werden vragen voorgelegd aan de jurist in de ondersteuningsgroep. Men kan via de website www.mentorschap.nl ook rechtstreeks contact zoeken met de regiocoördinatoren.

Het aantal bezoekers van de site groeide van 1067/per maand in 2010 (unieke bezoekers) naar 1263 in 2011; dit is bijna 20% meer.

Start project "Mentorschap niet langer wachten"

Voorlichting en pr is van groot belang, maar MNN heeft hiervoor nauwelijks vaste middelen. Daarom werd gezocht naar projectsubsidies hiervoor.

Medio 2011 werd een projectsubsidie verkregen van VWS, nog in het kader van de afbouw, voor de periode eind 2011 t/m 2012.

Het betreffend project "Mentorschap niet langer wachten" beoogt bekendheid met mentorschap bij instellingen te vergroten, zodat zij weten dat mentorschap aangevraagd kan worden als cliënten soms wilsonbekwaam zijn en geen familie hebben die hen kan vertegenwoordigen. Daarbij wordt beoogd het werven van vrijwilligers te steunen, door landelijke middelen, en daarbij ook mensen aan te spreken die geen mentor willen/kunnen zijn maar wel kunnen helpen om bij voorkomende aanvragen kunnen helpen andere, hen bekende personen te benaderen die mogelijk als vrijwilliger mentor willen worden.

Eerste prioriteit is gegeven aan het ontwikkelen van een nieuwsbrief voor instellingen en belangstellenden, met veel info over het mentorschap en het werk van de regionale stichtingen. De nieuwsbrief kan door de coördinatoren van de stichtingen en hun vrijwilligers worden verspreid om bekendheid te geven en de werving van vrijwilligers te steunen.

Aantal mentoren eind 2011

Het aantal mentoren in 2011 ontwikkelde zich als volgt:

	Eind 2010 ⁴	Eind 2011
Aantal ingeschreven	770	960
Aantal gekoppeld (benoemd en aanvraag bij rechtbank)	562 (489 benoemd en 73 bij rechtbank)	723 (650 benoemd en 73 bij rechtbank)
Aantal wachtend	384	409

Rekeninghoudend met 20-30% uitschrijvingen, zijn er in 2011 335 a 400 nieuwe inschrijvingen bijgekomen. ^{5 6}

Het aantal wachtenden maakt wel duidelijk dat een grotere groei van het aantal mentoren gewenst is.

⁴ Op verzoek van VWS werd november 2010 een inventarisatie gemaakt. Er heeft geen aparte telling eind december meer plaats gehad. Er zit dus mogelijk enige onderschatting in. Het aantal cliënten is bovendien nog iets groter omdat sommige mentoren voor 2 cliënten tot mentor zijn benoemd.

⁵ Bij de inventarisatie begin 2010 werd gevraagd hoeveel uitschrijvingen van mentoren er waren tussen medio 2009 en eind 2009 en hoeveel nieuwe aanmeldingen. Daaruit bleek dat in een half jaar er 10-15% uitschrijvingen waren, dus 20-30% per jaar (schatting van het verloop van cliënten is 30%; het verloop onder mentoren is overigens kleiner omdat sommige mentoren, als het mentorschap voor een cliënt eindigt, bereid zijn opnieuw mentor te worden voor een andere cliënt).

⁶ Het aantal uitschrijvingen is in 2011 bij meerdere stichtingen relatief hoog omdat er door de nieuwe tarieven bij verschillende stichtingen een aantal mentoren aangaf zonder begeleiding verder te willen.

2.3. Faciliteren organisatie en financiën Regionale Stichtingen Mentorschap, landelijke dekking

Uitwisseling van good practises

De aankondiging van subsidieafbouw van VWS in 2010, die MNN en de meeste regionale stichtingen niet zo snel hadden verwacht, heeft als gevolg gehad dat de meeste lidorganisaties voor een grote uitdaging kwamen te staan om de nodige middelen te gaan bijwerven om het werk te kunnen voortzetten.

Het bieden van de nodige organisatorische en financiële randvoorwaarden voor het werk van de coördinatoren is een taak van de besturen. Daarbij is er behoefte aan uitwisseling tussen de besturen.

Beoogd werd dit te faciliteren door halfjaarlijkse vergadering met de regiobesturen, het desgewenst organiseren van regiobijeenkomsten voor bestuursvertegenwoordigers, verspreid over Nederland, en het opzetten van een uitwisselingsforum op www.mentorschap.net.

Op 20 april en 26 oktober vonden ledenvergaderingen plaats waarin veel werd uitgewisseld.

Op 19 september vond op verzoek vanuit de kring van regiobesturen een overleg voor penningmeesters plaats, waaraan vanuit de helft van alle stichtingen werd deelgenomen. In februari werd het netwerk Organisatie en financiën op www.mentorschap.net geopend, waar bestuursleden van stichtingen toegang toe werd geboden. Hier werden voorbeelden opgenomen van o.a. kostprijsberekeningen, overeenkomsten met vrijwilligers ter machtiging, aanvragen van bijdragen van gemeenten.

Overigens blijkt de financiering ook veel betrokkenheid van coördinatoren te vragen en krijgen. Zij hebben ook vragen aan elkaar en aan het bureau; hier werd waar mogelijk antwoord op gegeven.

Advies vanuit het landelijk bureau en dekking

MNN beoogt (beperkt) info en advies te geven aan individuele Regionale Stichtingen, om landelijke dekking te bewerkstelligen en te behouden.

Het geven van advies betrof voornamelijk info over het aanvragen van subsidie bij VWS i.h.k.v. de afbouwregeling (Motie Wiegman).

Beoogd werd ook advies te geven aan lidorganisaties die zich willen richten op invulling van de zgn. witte vlekken: regio's waar nog geen coördinator actief is. Hiertoe is er contact geweest met Mentorschap Zwolle en Mentorschap Midden-Gelderland, over het mogelijk bedienen van de regio Twente, wat een witte vlek was. Er was ook contact met bureau HHM in Enschede, waar een stagiaire de haalbaarheid wilde onderzoeken van een Stichting Mentorschap in Twente, zonder subsidie van VWS. Dit leverde geen nieuw initiatief op vanuit het bestuur i.o. dat eerder werd gevormd. Uiteindelijk besloten Zwolle en Midden-Gelderland hun werkgebieden met Twente uit te breiden.

Er is ook contact geweest met bureau Kemkes dat i.o.v. Mentorschap Amsterdam een businesscase opstelde. Bijgedragen werd aan het delen van info tussen hen en initiatiefnemers van de stichting Mentorschap Noordoost-Brabant. Deze wist door middel van samengaan met Midden-Brabant mentorschap te gaan aanbieden.

Van Mentorschap Drenthe werd bericht ontvangen dat deze stichting haar werkzaamheden besloot per eind 2011 te beëindigen bij gebrek aan zicht op financiering.⁷

⁷ Mentorschap Drenthe gaf aan te bezien of en hoe de begeleiding van mentoren aan andere organisaties in de regio overgedragen kan worden. Met Mentorschap Groningen was overleg n.a.v. vergelijkbare voornemens. MNN houdt contact om zo mogelijk te bewerkstelligen dat kwaliteit en continuïteit behouden en geborgd blijven.

Start project "Gezocht contact"

Bij meerdere stichtingen speelt de wens om, voor het realiseren van een groter bereik en meer kosteneffectiviteit, de "span of control" van de coördinator te vergroten door te kijken of en hoe meer (deel)taken mede door vrijwilligers kunnen worden uitgevoerd. Beoogd werd in 2011 een project hiervoor te starten.

Er werd een plan gemaakt en eind september kwam de fondswerving rond, waarna de uitvoering van het project, getiteld "Gezocht: contact" kon worden gestart. Per 1 november is de pilot Zeeland begonnen; per 1 januari de pilot Midden-Nederland.

2.4. Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

Contacten met stakeholders

Het verwerven van bekendheid en medewerkingbereidheid met het werk van de lidorganisaties vraagt om het nodige overleg met landelijke instanties zoals de Ministeries van VWS en Veiligheid en Justitie, met het Landelijk Overleg Kantonrechters (LOVCK) en (koepel) organisaties van cliënten en aanbieders, die voor MNN de landelijke stakeholders zijn.

Het is de taak van MNN hen goed over het werk van de RSM en (landelijk) vereiste voorwaarden te informeren. Daarbij was een belangrijk punt om te pleiten voor acceptabele vergoedingen met cofinanciering, zodanig dat de kosten van de stichtingen vergoed worden, maar deze vergoeding niet (geheel) hoeft te worden opgebracht door de betreffende cliënten.

Overleg over kwaliteit, kosten en financiering

Op 23 mei vond een bijeenkomst plaats met vertegenwoordigers van het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de Commissie Bewind en Familie van LOVCK, waarin een concept rapport "Kwaliteit, kosten en financiering van mentorschap" werd besproken. Dit rapport werd opgesteld door bureau HHM, in opdracht van MNN.

Het rapport werd in oktober definitief en gepresenteerd aan (o.a.) V. en J.

Het rapport maakt inzichtelijk wat de kwaliteitsnormen zijn en wat de kosten voor werving, scholing, bemiddeling, begeleiding en toezicht, zodanig dat aan de normen wordt voldaan. En er worden suggesties gedaan, mede op basis van de bespreking 23 mei, om te pleiten voor bekostiging d.m.v. cofinanciering: geen integrale bekostiging door cliënten, wat onacceptabel lijkt, maar cofinanciering vanuit AWBZ en rijksoverheidsmiddelen. MNN zocht ook contact met Actiz, VGN en GGZ Nederland hierover.

Verder was er in de tweede helft 2011 nader overleg met LOVCK over de invoering van het systeem voor kwaliteitsborging (zie paragraaf 2.1.)

Contact met Ministeries en Kamerleden; moties voor mentorschap

Op de Dag van de Mentor, waar staatssecretaris Teeven een openingstoespraak hield, toonde deze bereidheid tot nader bestuurlijk overleg over aandachtspunten van MNN n.a.v. het op handen zijnde wetswijzigingsvoorstel. Het overleg betrof m.n. de problematiek van overbruggingsfinanciering en wensen en mogelijkheden om (meer) informatie en steun te gaan geven aan familiebewindvoerders en -mentoren.

Dhr. Teeven toonde een constructieve houding.

Er werd contact onderhouden met VWS over de uitvoering van de afbouwregeling. Daarbij wezen we VWS op het belang van cofinanciering vanuit instellingen. Dit brachten we ook onder de aandacht van verschillende leden van de Vaste Commissie voor VWS van de Tweede Kamer.

Eind 2011 werden moties aangenomen die de staatssecretaris van VWS oproepen om tot behoud van het werk van MNN met de zorgkoepels in overleg te gaan (motie Wiegman) en die ook de staatssecretaris van V. en J. oproepen om, samen met VWS, een tijdelijke overbrugging te bieden aan MNN in 2012 (Motie Recourt).

Eind december werd duidelijk dat beide ministeries, als daarmee continuïteit geboden kan worden, deze moties wilden uitvoeren.

3. Organisatie in 2011

3.1. Bestuur, ondersteuningsgroep en ALV

Bestuurlijke inrichting

De bestuursleden zijn bij meerderheid afkomstig uit de kring van besturen van de regionale stichtingen voor mentorschap. Enkele bestuursleden zijn benoemd op grond van hun bekendheid en betrokkenheid bij organisaties van cliënten in de zorg, voor wie mentorschap van belang kan zijn.

Formeel functioneerde naast de landelijke Vereniging MNN nog de Stichting MNN.

Bij de oprichting werden de bestuursleden van de stichting benoemd als bestuurslid van de vereniging. De vereniging zet het beleid van de stichting voort. Er wordt gewerkt met één beleidskader, werkplan en begroting.

Het bestuur kent commissies van bestuursleden voor kwaliteit, voorlichting, pr en financiering. Er is ook een externe ondersteuningsgroep van deskundigen.

De samenstelling van bestuur en ondersteuningsgroep vindt u in bijlage 2.

Daarin is ook de samenstelling opgenomen van de Commissie van Toezicht op Kwaliteit en de Landelijke Klachtencommissie.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam acht keer in vergadering bijeen.

Tijdens deze vergaderingen werd sturing gegeven aan de activiteiten zoals in het voorgaande hoofdstuk beschreven. Voorts werd gezorgd voor de jaarstukken 2010 en verantwoording aan VWS als subsidiegever en voor de voorbereiding en vaststelling van het werkplan en de begroting 2012 en verschillende subsidieaanvragen daarbij.

Ook werden in de bestuursvergaderingen de ALV's voorbereid.

In september vergaderde een vertegenwoordiging van het bestuur met de ondersteuningsgroep.

Het meest besproken punt in het bestuur was de gewenste en mogelijke strategieontwikkeling om na wetwijziging en na beëindiging van subsidiering door VWS, het netwerk regionaal en landelijk te kunnen laten voortbestaan.

ALV

Het hoogste beleidsbepalend orgaan van de Landelijke Vereniging is de Algemene Ledenvergadering (ALV). Er vonden twee algemene ledenvergaderingen plaats.

Belangrijke punten waren de kwaliteitsnormen en de strategieontwikkeling (Zie ook paragraaf 2.3.).

3.2. Bureau

Het bureau droeg zorg voor de uitvoering van activiteiten, zoals door het bestuur bepaald. Daarbij werden de nodige contacten met de regiocoördinatoren onderhouden en ook contacten met derden. Het bureau leverde daarbij veel inzet voor de voorbereiding van de vergaderingen van het bestuur en de ALV's.

De samenstelling van het bureau teamstaat in bijlage 2.

In verhouding tot alle geplande en gerealiseerde activiteiten is dit team klein. Maar voor verschillende projecten en activiteiten werd extra menskracht ingeleend.

Voor het project "Mentorschap op maat voor cliënten in de GGZ" waren dit mw. I. van der Cingel (inhoudelijk coördinator) en mw. A. Verdonck (pr, advies en steun).

De heer Jaap Kemkes werkte aan de eerste fase van planuitwerking van het project "Samen goed beslissen".

Mw. Helma Martens werkte mee aan beide projecten.

De financiële administratie werd, evenals voorgaande jaren, tegen beperkte vergoeding verzorgd door dhr. S.K. Chen, Bureau Kennis Centrum Gezondheidszorg te Zevenhuizen.

4. Speerpunten 2012 en verder

In 2012 werken we verder, in het verlengde van hetgeen afgelopen jaren is bereikt, aan de functies zoals die in 2011 zijn opgepakt.

Belangrijke punten zijn de volgende.

- Voor verschillende projecten voor ontwikkeling en borging van de kwaliteit van het mentorschap met vrijwilligers -kerntaak nummer één van MNN- is 2012 het laatste projectjaar. Het betreft de projecten:

- "Goed mentorschap geborgd"
- "Mentorschap op Maat voor cliënten in de GGZ"
- "Samen goed beslissen"

Wij willen deze projecten, waarmee reeds veel is bereikt, met zorg voortzetten en met goed resultaat afronden.

Daarbij zal met zorg op de verwachte wetswijziging en wettelijke kwaliteitseisen dienen worden ingespeeld.

- Het is voorts een grote uitdaging om het werven, selecteren, scholen en bemiddelen zo te stimuleren en te steunen dat in de openstaande vragen en de toenemende behoefte tegemoetgekomen kan worden.
Ook bedrijfseconomisch is groei noodzakelijk.
Afgelopen jaren lieten zien dat de groei niet gemakkelijk snel tot stand komt.
PR en werving blijven aandacht vragen, maar ook het ontwikkelen van werkwijzen voor bemiddeling en begeleiding zodanig dat er geen "nee" verkocht hoeft te worden als er om een mentor wordt gevraagd.
- Last but not least is en blijft de financiering van ons netwerk een uiterst belangrijk punt.

Met een en ander willen we het maximaal haalbare doen, opdat daadwerkelijk elke burger in Nederland, wanneer zij/hij de regie over haar/zijn leven verliest, op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding goed is vertegenwoordigd.

Bijlage 1: Statutair doel en middelen Landelijke Vereniging MNN⁸

Het statutair doel van de landelijke vereniging Mentorschap Netwerk Nederland luidt als volgt.

1. de vereniging heeft ten doel:
 - a. het ondersteunen van zelfstandige regionale rechtspersonen welke als doelstelling hebben de desbetreffende regio te voorzien van een pool van vrijwilligers die bereid zijn mentorschapstaken uit te oefenen, op grond van gerechtelijke benoeming van de desbetreffende rechtspersoon of aangesloten vrijwilliger;
 - b. het bevorderen van de kennisdeling verband houdende met het onder a. genoemde en het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van het mentorschap;
 - c. het bijdragen aan de toename van het aantal mentoren in Nederland, de ontwikkeling van competenties van mentoren en coördinatoren en het stimuleren van lokale initiatieven;en voorts al hetgeen met één of ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
2. De vereniging tracht haar doel te bereiken door:
 - a. het faciliteren van haar leden bij hun taakuitoefening betreffende het voorzien in goed mentorschap, en bevorderen van voorwaarden hiervoor;
 - b. public relations en voorlichting geven met betrekking tot het mentorschap;
 - c. het ontwikkelen, presenteren en implementeren van effectieve en efficiënte instrumenten en methoden;
 - d. het fungeren als spreekbuis van de leden en als landelijk aanspreekpunt voor bijvoorbeeld het Landelijke Overleg van Kantonsectorvoorzitters (LOK), de Rijksoverheid en derden; en voorts door
 - e. het aanwenden van alle andere wettige middelen welke voor het bereiken van het gestelde doel nuttig of nodig worden geacht.
3. De vereniging beoogt niet het maken van winst.

⁸ De tekst in deze bijlage betreft de tekst uit de statuten conform oprichtingsakte van 31 dec. 2010 (ingangsdatum 1 januari 2011)

Bijlage 2: Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke Klachtencommissie

bestuur

Naam	Achtergrond van waaruit toegetreden *)
Dhr. drs. C.J.G. Theeuwes, voorzitter	- Stichting Mentorschap Breda
Mevr. drs. Y.C.M. van Gilse, penningmeester	- LOC Zeggenschap in Zorg
Dhr. A. van der Cingel (tot april)	- Stichting Mentorschap Noordwest Holland
Dhr. W. Beugelsdijk	- Stichting Mentorschap Haag en Rijn
Mevr. E.H. Reitsma (tot mei)	- Landelijk Platform GGZ
Dhr. mr. J.P.H. Brandt	- Stichting Mentorschap Midden-Nederland
Dhr. drs. J. P. Hagenaars (vanaf april)	- Stichting Mentorschap Rotterdam
Dhr. F. Copier (vanaf april)	- Stichting Midden en Noordoost-Brabant
Dhr. R. Monen (vanaf april)	- Stichting Mentorschap Noordwest Holland

*) Bestuursleden nemen deel aan het bestuur op persoonlijke titel.

In de ALV van april werd met welgemeende dank voor zijn werk voor MNN afscheid genomen van dhr. Van der Cingel, die i.v.m. beëindiging van zijn bestuursfunctie voor Noordwest Holland, zijn bestuurswerk voor MNN wilde beëindigen.

In mei werd het droevige bericht ontvangen van het overlijden van mw. Reitsma. Wij zijn haar veel dank verschuldigd voor haar werk als bestuurder voor MNN en als ambassadeur voor het mentorschap voor wilsonbekwame cliënten algemeen.

Bureau

Naam	Functie en functieomvang
Dhr. ir N.Q.M. Heinsbroek	Directeur (36 uur/week)
Mevr. A.P. van Geffen – van Oosterom	Secretaresse (18 uur/week)
Dhr. E. Holtman	medewerker secretariaat (32 uur/week) *

*) Dit kon tijdelijk zonder kosten voor MNN op basis van detachering met behoud van uitkering, vanuit College Bouw Zorginstellingen. Dit is per eind 2011 gestopt.

Er vonden in 2011 geen mutaties plaats.

Ondersteuningsgroep

Naam	Functieachtergrond
Dhr. J. Martens	- mentor, voormalig beleidsadviseur Platform VG
Mevr. dr. D.P. Touwen	- wetenschappelijk stafmedewerker ethiek Leids Universitair Medisch Centrum
Dhr. Mr K. Blankman	- wetenschappelijk onderzoeker en universitair docent Faculteit Rechten VU en tevens plv. rechter
Dhr. H. Post	- Senior beleidsmedewerker/manager Alzheimer Nederland

Er vonden in 2011 geen mutaties plaats.

Commissie van Toezicht op Kwaliteit

Naam	Achtergrond van waaruit toegetreden
Dhr. mr. I. Jansen, voorzitter	o.a. werkzaam geweest bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie, gezondheidsrecht en familierecht
Mevr. mr. M. Schrik-van Bodegom	o.a. (universitair) docente recht (bestuursrecht en gezondheidsrecht) en voorlichtster voor de stichting Alzheimer Nederland
Dhr. Mr. P.W.H.M. Francissen	o.a. werkzaam geweest bij Ministerie van VWS op terrein van patiëntenrechten
Mevr. drs. M.I. Veltman	o.a. vennoot en adviseur Meulmeester & Veltman, adviesbureau in zorg en welzijn, o.a. WMO, AWBZ en kwaliteitszorg.

De commissie werd in oktober met instemming van de ALV door het bestuur geïnstalleerd. De Commissie functioneert onafhankelijk en benoemt verder zelf haar leden. De commissie wordt door MNN gefaciliteerd

Landelijke klachtencommissie

Naam	Achtergrond/kennis/ervaring
Mevr. mr. M.E.L. Fikkers, voorzitter	- o.a. werkzaam als vice president Gerechtshof Leeuwarden, voordien o.a. als kantonrechter en voorzitter LOK-cie Bewind en Familie
Dhr. mr. J.M.C. de Kok, vice voorzitter	- o.a. ervaring als advocaat, als lid van een regionale klachtencommissie en als bestuurslid van de stichting mentorschap Noordoost Brabant
Mevr. M.J.G.I. van Hellenberg Hubar-Obers	- o.a. ervaring als trainster vrijwillige mentoren en mediator
Mevr. C. Van Nierop	-o.a. ervaring als coördinator Stichting Mentorschap Rotterdam e.o.
Dhr. A. van der Cingel	- o.a. ervaring als bestuurslid Stichting Mentorschap Noord West Holland
Dhr. dr. T. Keuzenkamp	- o.a. ervaring als bestuurslid Stichting Mentorschap Rotterdam e.o. (reserve)
Dhr. J.C. Visser	-o.a. ervaring als rijksambtenaar met beleid in de gezondheidszorg en ervaring als mentor

De commissie functioneert onafhankelijk en wordt door MN gefaciliteerd.
Er vonden in 2011 geen mutaties plaats.

Bijlage 3: regionale Stichtingen Mentorschap en contactpersonen⁹

Mentorschap Groningen	Mw. R. Veldhuis	Akerkhof zz 22, 9711 JB	Groningen	06-57579014
Mentorschap Friesland	Mw.J. Krol (tot eind 2011 Dhr. S. van Dijk)	Postbus 186, 8900 AD	Leeuwarden	06-42709549
Mentorschap Drenthe (tot eind 2011)	Mw. G. Teune	Akerkhof zz 22, 9711 JB	Groningen	06-13988060
Mentorschap Zwolle e.o.	Mw. A. van den Elzen	<i>Zie contactgegevens Midden- Gelderland</i>		
Mentorschap Veluwe	Mw. H. Blankman (miv juli 2011) Mw. S. Castelein (tot juni 2011)	Emmastraat 9, 6951 AV	Dieren	06-13345015 06-13345015
Mentorschap Midden Gelderland Regio Arnhem/Nijmegen/Achterhoek	Mw. A. van den Elzen	Postbus 30340, 6803 AH	Arnhem	06-23499076
Mentorschap Midden Nederland Regio Utrecht	Mw. A. Slingerland	Kaap Hoorndreef 42, 3563 AV	Utrecht	06-23375483
Regio's Flevoland en 't Gooi	Mw. R. van Goethem	Kaap Hoorndreef 42, 3563 AV	Utrecht	06-10160139
Mentorschap Noordwest- Holland Regio Noord-Holland Noord	Mw. I. van der Cingel (directeur)	Nieuwe Steen 36, 1625 HV	Hoorn	06-52497051
Regio Midden en Zuid Kennemerland	Dhr. A. Heerding	Richard Holkade 2, 2033 PZ	Haarlem	06-45404878
Regio Amstelland en Meerlanden	Dhr. A. Heerding	Richard Holkade 2, 2033 PZ	Haarlem	06-45404878
Regio Zaanstreek en Waterland	Mw. B. Commandeur (tot januari 2012)	Nieuwe Steen 36, 1625 HV	Hoorn	06-45404876

⁹ Situatie eind maart 2012 (tussen haakjes situatie eind 2011 indien toen anders)

Mentorschap Amsterdam	Dhr. R. Du Bois	Plantage Middenlaan 14-1e, 1018 DD	Amsterdam	06-25195075
Mentorschap Haag en Rijn regio Haaglanden	Mw. E. Vos	Torenstraat 172 2513 BW	Den Haag	06-
Regio Zuid-Holland Noord, Leiden e.o.	Mw. H. Kappert	Perzikweg 1a, 2321 DG	Leiden	06-15070233
Regio Midden-Holland, regio Gouda e.o.	Mw. H. Kappert			
Regio Delft/Westland/Oostland	Mw. E. Vos (tot eind 2011 Mw. L. van Kippersluis)	Hooikade 30, 2627 AB	Delft	06-15070234
Mentorschap Rotterdam e.o. Regio Rotterdam {noorden vd Maas} + Nw. Waterweg Noord	Mw. I.Sulkers	Zevenkampse Ring 40 3068 PZ	Rotterdam	06-22961551
Regio Rotterdam {zuiden vd Maas} + Regio ZuidHollandse Eilanden	Mw. J. Niemantsverdriet	Zevenkampse Ring 40 3068 PZ	Rotterdam	60-22961471
Mentorschap Drechtsteden e.o./ Mentorschap Zuid- Holland Zuid (naamswijziging m.i.v. sept.2011)	Mw. T. Bax	IJsselmeer 30, 3332 EX	Zwijndrecht	06-51145907
Mentorschap Zeeland	Mw. I. Hekkelman	Van Hertumweg 17-19 4462 EV	Goes	06-12581561
Mentorschap Westelijk Brabant	mw. J.Herrema	Postbus14, 4700 AA	Klundert	06-25195075
Mentorschap Breda e.o.	Mw. A. van Rijswijk	Postbus 9259, 4801 LG	Breda	076-5140710
Mentorschap Midden- en Noordoost Brabant	Mw. N. Nieuwenhuis (miv okt.2011; tot 1 sept Mw. A. Lambers) Mw. A. Verdonck	Postbus 1700, 5200 EK	Den Bosch	06-33611766
Mentorschap Zuidoost Brabant	Mw. A. Verdonck	Postbus 44015, 5604 LA	Eindhoven	06-10945367
Mentorschap Noord- en Midden-Limburg	Mw. A. Limburg	Alberickstraat 3c, 5922BL	Blerick	06-25269105
Mentorschap Zuid-Limburg	Dhr. L. van Wijk	Frankenlaan 7, 6419 BT	Heerlen	06-31664355